

STX

STUDENTEREKSAMEN

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

SAMFUNDSFAG A

2. del

Udleveres efter 40 minutter

Onsdag den 23. august 2023
Kl. 9.00-15.00

Den næste generation

Opgavernes spørgsmål *med* bilag.

Dette opgavesæt består af en fællesdel og tre delopgaver.
Fællesdelens to spørgsmål (1a og 1b) skal **begge** besvares.
Af de tre delopgaver (A, B og C) skal du vælge **én** til besvarelse.

Ved bedømmelsen af besvarelsen vejer alle 3 spørgsmål (spørgsmål 1, 2 og 3) lige meget.
Det betyder, at fællesdelen (samlet) vejer cirka 1/3 og delopgaven cirka 2/3.

NB.

Dette opgavesæt er udarbejdet før den 1. januar 2023.
Hvis du mener, at udviklingen siden da påvirker problemstillingerne, kan du inddrage aktuelle synspunkter og vurderinger i din besvarelse.

Fællesdel

Besvarelsene af opgaverne 1a og 1b må samlet maksimalt fylde 700 ord.

1a. Hvad kan der af tabel 1 udledes om sammenhængen mellem andelen af ledige og andelen af børn, som vokser op med en enlig forsørger?

Besvarelsen skal understøttes af et diagram med en lineær regression, der viser sammenhængen mellem andelen af ledige og andelen af børn, som vokser op med en enlig forsørger.

Du skal anvende viden om ulighed.

Tabel 1. Andelen af ledige blandt 17-64-årige og andelen af børn, som vokser op med en enlig forsørger. 2017. Procent.

	Andelen af ledige blandt 17-64-årige	Andelen af børn, som vokser op med en enlig forsørger
Brøndby	4,4	18,8
Fredericia	3,6	20,5
Gentofte	2,5	12,7
Gladsaxe	3,1	17,0
Greve	2,7	15,5
Haderslev	3,0	15,9
Helsingør	3,5	18,1
København	3,7	20,8
Lolland	4,1	22,0
Norddjurs	3,8	17,7
Odense	3,9	19,6
Randers	3,3	17,4
Skanderborg	2,1	12,7
Svendborg	3,6	19,3
Viborg	2,6	14,8
Aalborg	4,1	17,1
Aarhus	3,3	17,8

Kilde: Indenrigs- og boligministeriets kommunale nøgletal. 2022.

- 1b. Opstil tre hypoteser, som kan forklare de forskelle mellem kvinder og mænd, hvad angår deres indkomst, uddannelse og ansættelse, der kommer til udtryk i tabel 2. Hver hypotese skal understøttes af en faglig begrundelse.

Tabel 2. Indkomst, uddannelse og ansættelse, fordelt på køn. 2019. Procent.

	Mænd	Kvinder
Personlig indkomst (før skat)		
Under 250.000 kr.	32,0	48,9
250.000 - 449.999 kr.	39,5	40,4
450.000 - 699.999 kr.	19,2	8,4
700.000 - 999.999 kr.	6,4	2,0
1.000.000 kr. og derover	2,9	0,3
I alt	100	100
Højest fuldførte uddannelse		
Grundskole	17,7	20,5
Erhvervsfaglig uddannelse	38,7	33,8
Kort videregående uddannelse (under 3 år)	7,2	7,6
Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)	21,6	27,4
Lang videregående uddannelse (5 år eller mere)	14,8	10,7
I alt	100	100
Ansættelse		
Offentligt ansat	26,5	47,9
Privat ansat	71,8	49,5
Andet	1,7	2,6
I alt	100	100

Note: Ca. 5.000 repræsentativt udvalgte danskere er blevet spurgt om deres køn, personlige indkomst (før skat), højeste fuldførte uddannelse og ansættelse.

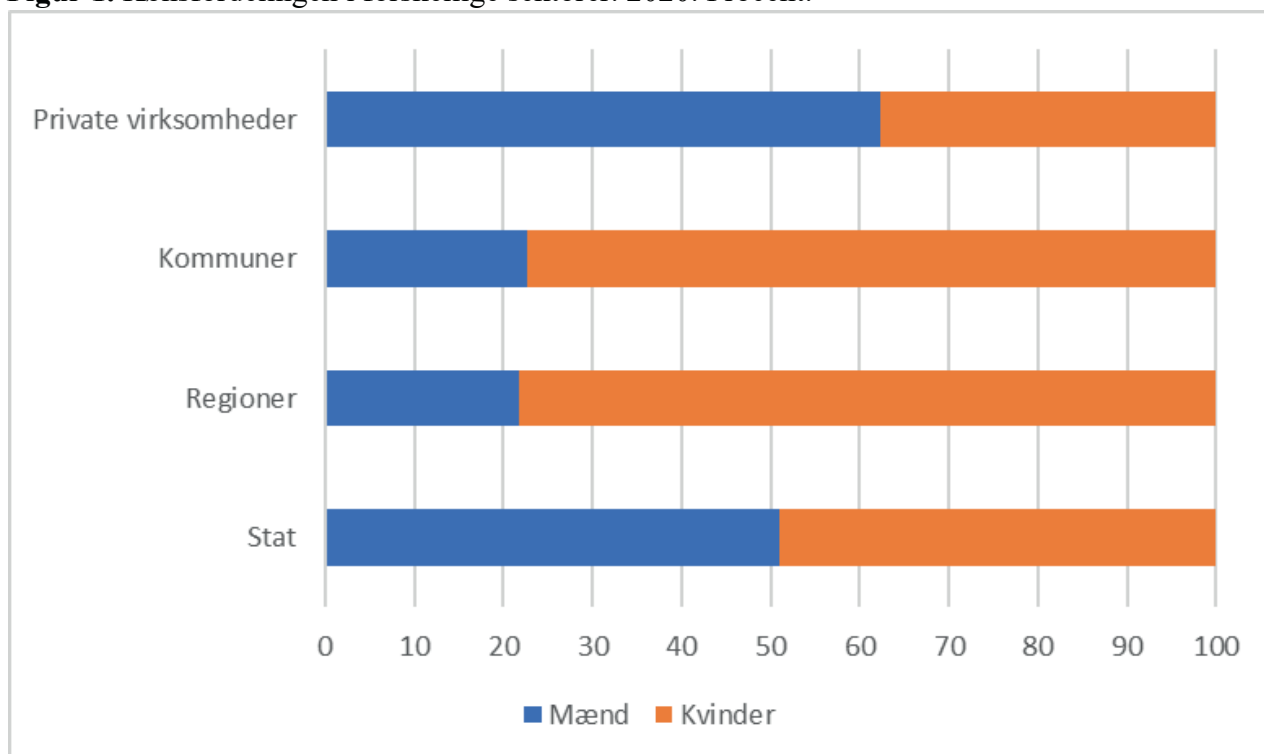
Kilde: Surveybanken. 2019.

Delopgave A: Køn og ligestilling

- Undersøg, hvad der af materialet i bilag A1 (figur 1, tabel 1, figur 2, figur 3, tabel 2, og tabel 3) kan udledes om mænd og kvinders opgaver på arbejdsmarkedet og i hjemmet. Undersøgelsen skal understøttes af relevante beregninger og et diagram ud fra de beregnede tal, og du skal anvende viden om ligestilling mellem kønnene.
- Diskutér i hvilket omfang, det er muligt at fremme ligestillingen mellem kønnene på arbejdsmarkedet og i hjemmet. Diskussionen skal tage udgangspunkt i videoklipet i bilag A2, og du skal anvende viden om socialisering og forholdet mellem struktur og aktør.

BILAG A1

Figur 1. Kønsfordelingen i forskellige sektorer. 2020. Procent.

Note: Kommunale opgaver er bl.a. børnepasning, folkeskole og ældrepleje. Regionernes opgaver er bl.a. sygehusvæsen og psykiatri. Statens opgaver er bl.a. politi, forsvar, retsvæsen og ungdomsuddannelser.

Kilde: Danmarks Statistik. 2020.

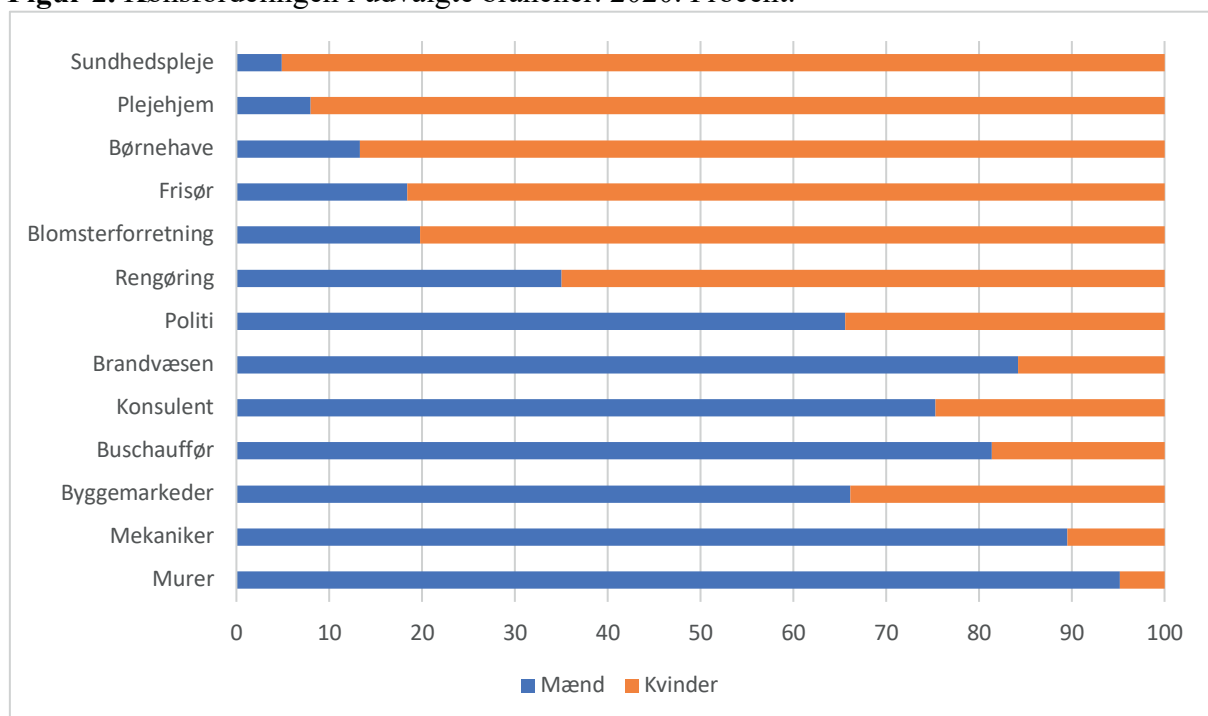
Tabel 1. Mænd og kvinders ugentlige arbejdstid. 2018. Absolutte tal.

	0-20 timer	21-34 timer	35-39 timer	40-44 timer	Over 45 timer	I alt
Mænd	175	58	82	194	256	765
Kvinder	256	87	126	186	161	816

Note: 1.580 repræsentativt udvalgte danskere mellem 18 og 74 år er blevet bedt om at registrere deres ugentlige arbejdstid i tilfældige uger.

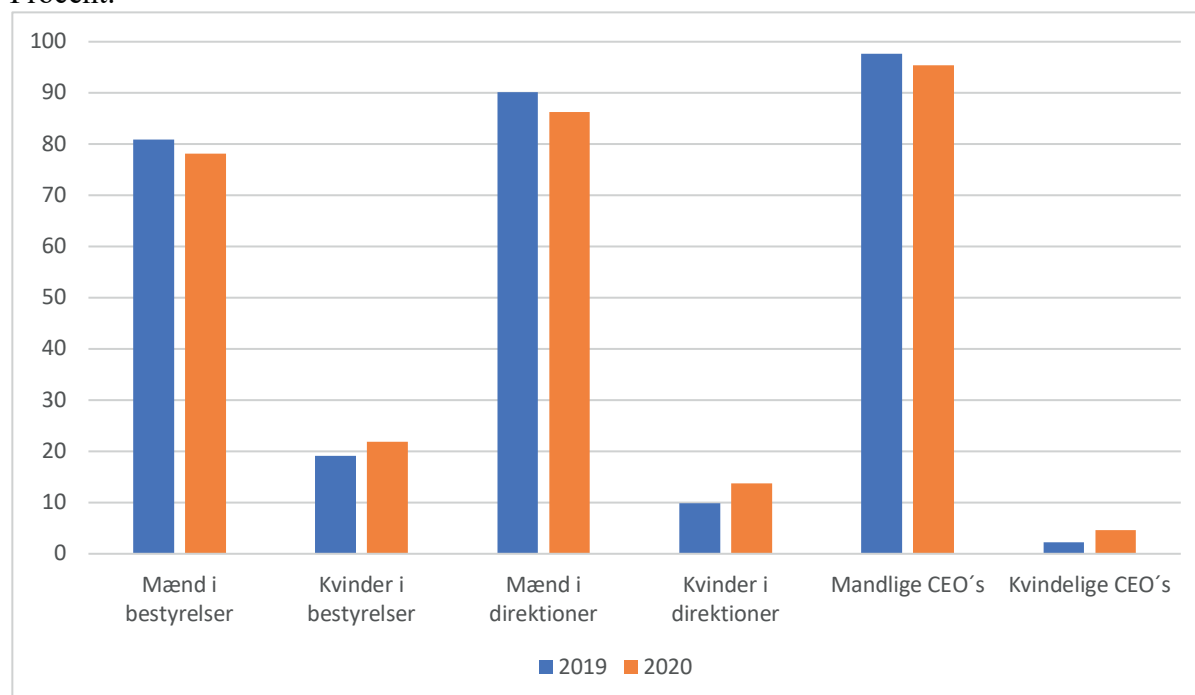
Kilde: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

Figur 2. Kønsfordelingen i udvalgte brancher. 2020. Procent.

Kilde: Danmarks Statistik. 2020.

Figur 3. Andel af mænd og kvinder i danske bestyrelser, direktioner og CEO's. 2019-2020. Procent.

Note: Tallene dækker over 131 børsnoterede virksomheder i Danmark.

En direktion er en betegnelse for de personer, der varetager den daglige drift og ledelse af et selskab. Direktionen udpeges af den siddende bestyrelse.

CEO betyder ”Chief Executive Officer” og kan oversættes til ”administrerende direktør”.

Kilde: Pennyrapporten. 2020.

BILAG A1 (fortsat)

Tabel 2. Mænd og kvinders husholdningsarbejde. 2018. Procent.

	Mindre end 1,5 time om dagen	1,5-2,5 timer om dagen	2,5-3,5 timer om dagen	Mere end 3,5 timer om dagen	Total
Mænd	40,3	17,1	14,7	27,9	100
Kvinder	23,6	17,9	16,2	42,3	100

Note: 3.968 repræsentativt udvalgte danskere mellem 18 og 74 år er blevet bedt om at registrere deres timer brugt på husholdningsarbejde på tilfældige hverdage. Husholdningsarbejdet omfatter indkøb, husligt arbejde, gør-det-selv arbejde og børneomsorg.

Kilde: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

Tabel 3. Mænd og kvinders tid brugt på børneomsorg, fordelt på uddannelse. 2018. Antal timer og minutter pr. dag.

	Fædre	Mødre
Grundskole	0:48	1:38
Erhvervsfaglig uddannelse	1:04	1:21
Kort videregående uddannelse	1:02	1:29
Mellemlang videregående uddannelse	1:16	1:50
Lang videregående uddannelse	1:39	2:12

Note: 1.212 repræsentativt udvalgte danskere mellem 18 og 74 år er blevet bedt om at angive deres højest fuldførte uddannelse og registrere antal timer brugt på børneomsorg på tilfældige hverdage. Børneomsorg omfatter bl.a. at bringe og hente børn, børnepasning samt at læse, lege og tale med sit barn.

Kilde: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

BILAG A2

DR2 Deadline: ”Interview med Jordan Peterson”.

8.11.2018.

Jordan Peterson er professor i psykologi, YouTube-personlighed og forfatter.

Delopgave B: Generation Z

2. Undersøg, i hvor høj grad påstandene om Generation Z i bilag B1 kan understøttes af materialet i bilag B2 (figur 1, figur 2, figur 3, tabel 1 og tabel 2).
Undersøgelsen skal understøttes af relevante beregninger og et diagram ud fra de beregnede tal, og du skal anvende viden om vælgeradfærd.
3. Du er politisk rådgiver for Socialdemokratiets formand Mette Frederiksen. Skriv et notat til Mette Frederiksen, der sætter hende i stand til at udforme en strategi for, hvordan Socialdemokratiet kan øge vælgertilslutningen blandt unge vælgere.
Notatet skal tage udgangspunkt i bilag B3, og du skal anvende viden om partiadfærd.

BILAG B1

Sune Steffen Hansen og Jesper Claus Larsen: "Generation Z – en generation med egne holdninger."

Pollster. Podcast. 7.11.2019. Uddrag.

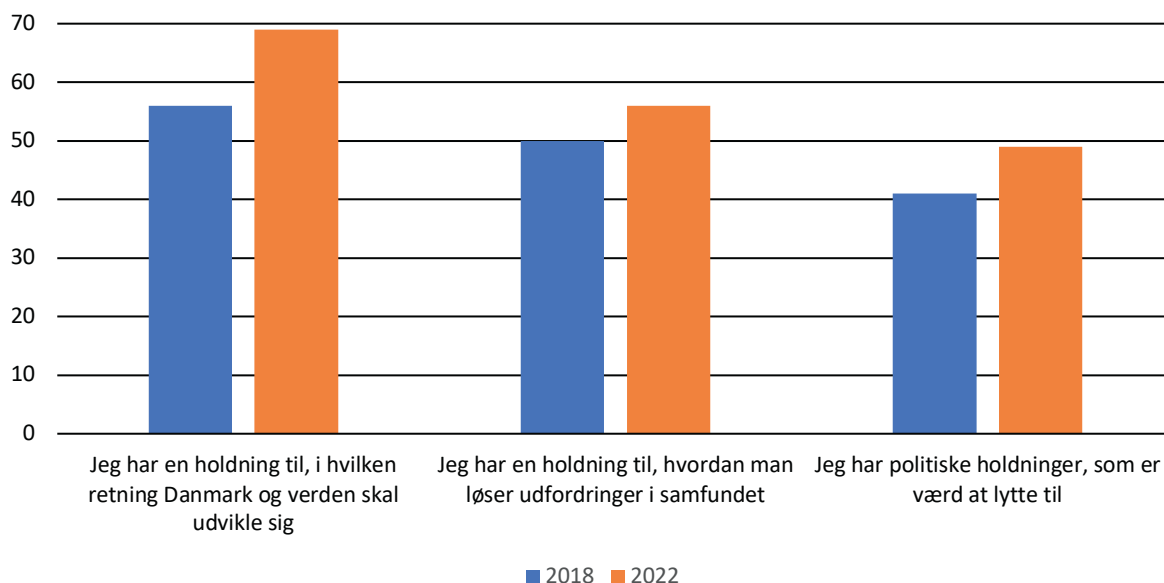
Sune Steffen Hansen er fhv. politisk rådgiver i Socialdemokratiet. Jesper Claus Larsen rådgiver om vælgeranalyse og politisk kommunikation. Begge er værter på podcasten Pollster.

Generation Z er de unge under 25 år. Det er en spændende generation, og de kommer til at betyde rigtig meget fremover. De er præget af at være forskellige, og de dyrker forskelligheden i en grad, vi slet ikke har set før. Det er simpelthen en værdi, at man er forskellige. Og så er de enormt forvante med at blive inddraget i beslutningsprocesser allerede tidligt i deres familieliv. Det er formentlig en af årsagerne til, at vi ser dem engagere sig så voldsomt politisk i disse år i klimadebatter og i spørgsmålet om identitet.

De er ikke ideologiske. De er svære at placere politisk. De vil ikke bare lade skatten stige for at finansiere velfærdssamfundet, så på den måde er de ikke venstreorienterede i en traditionel omfordelingsforstand, men når det er sagt, og måske på grund af klimaspørgsmålet, så har de en overraskende stor forståelse for, at staten – og ikke markedet – skal løse udfordringer i samfundet, uagtet hvilket parti de stemmer på. De er meget globalt tænkende, men de er også klimabevidste. Politisk siger de nej tak til de traditionelle magtpartier, i særdeleshed Socialdemokratiet og Venstre.

BILAG B2

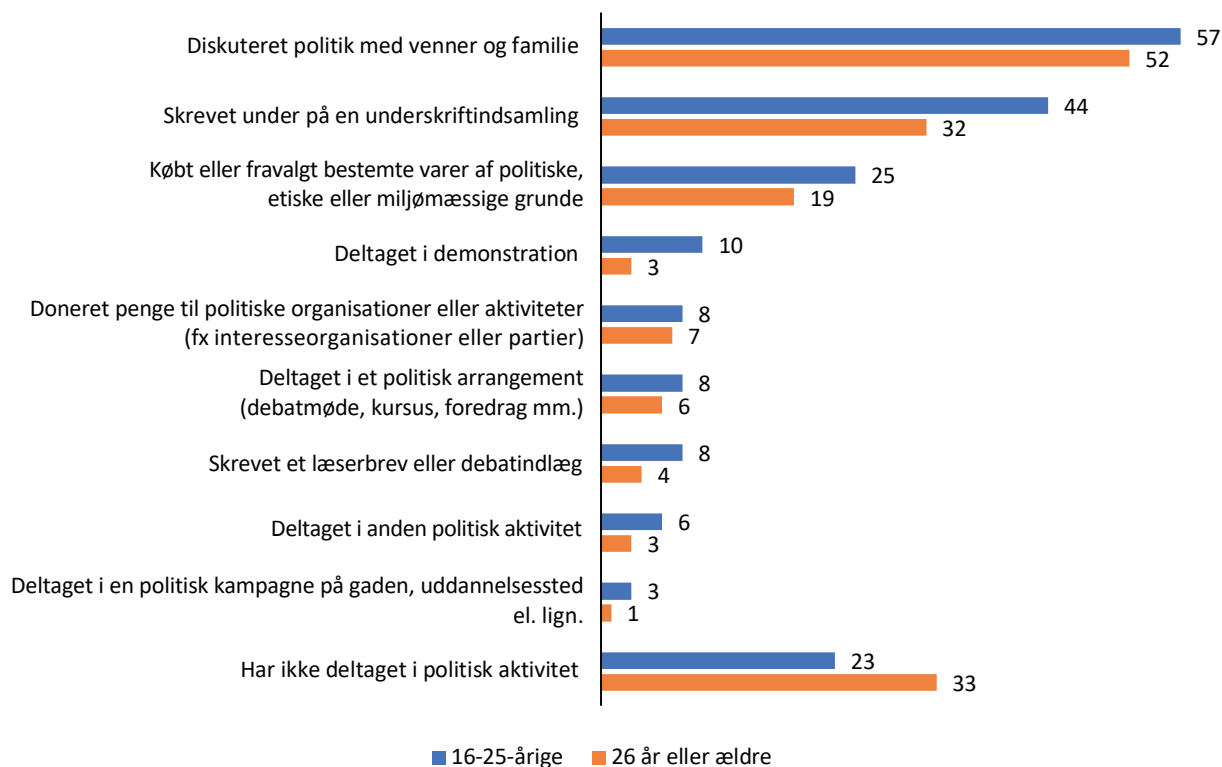
Figur 1. Politisk selvtillid. 16-25-årige. 2018 og 2022. Andel helt eller delvist enige. Procent.

Note: Henholdsvis 519 og 653 repræsentativt udvalgte unge i alderen 16-25 år er i 2018 og 2022 blevet stillet forskellige spørgsmål om deres politiske selvtillid.

Kilde: Dansk Ungdoms Fællesråd. 2022.

Figur 2. Politisk aktivitet, fordelt efter alder. 2021. Procent.

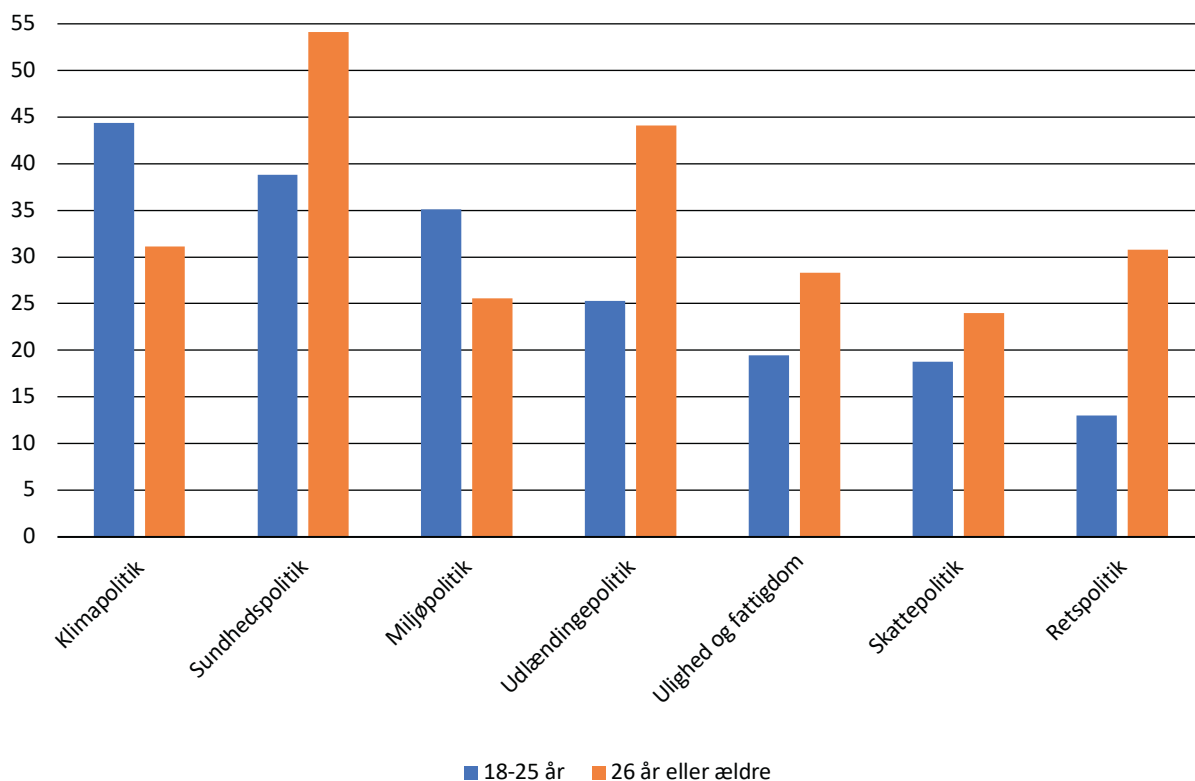

Note: 1.673 repræsentativt udvalgte danskere har svaret på, hvilke af de nævnte politiske aktiviteter de inden for de seneste 12 måneder har deltaget i.

Kilde: Dansk Ungdoms Fællesråd. 2021.

BILAG B2 (fortsat)

Figur 3. Udvalgte politikområders betydning for danskernes stemmeafgivning til folketingsvalget i 2019, fordelt efter alder. 2019. Procent.

Note: Ca. 4.000 repræsentativt udvalgte danskere har svaret på, hvor stor betydning en række udvalgte politikområder havde for deres stemmeafgivning ved folketingsvalget i 2019. Figuren viser den andel, som angiver, at området havde stor betydning for deres stemmeafgivning.

Kilde: Surveybanken. 2019.

BILAG B2 (fortsat)

Tabel 1. Partiernes tilslutning ved folketingsvalget 5. juni 2019, fordelt på alder. Absolutte tal.

	18-25 år	26 år eller ældre
Socialdemokratiet	91	1.360
Det Radikale Venstre	89	264
Det Konservative Folkeparti	23	337
Nye Borgerlige	14	176
Socialistisk Folkeparti	52	408
Liberal Alliance	38	100
Dansk Folkeparti	22	522
Venstre	88	860
Enhedslisten	57	462
Alternativet	43	92
Total	517	4.581

Note: 5.098 repræsentativt udvalgte danskere er blevet spurgt om, hvad de stemte ved folketingsvalget i 2019.
Kilde: Surveybanken. 2019.

Tabel 2. Holdning til udvalgte politiske udsagn, fordelt på alder og politisk blok. Andel helt eller delvist enige i udsagnet. 2019. Procent.

	18-25 år		26 år eller ældre	
	Rød blok	Blå blok	Rød blok	Blå blok
Det er helt i orden at betegne sorte mennesker som negre	13,9	30,0	38,9	58,6
Homoseksuelle par er lige så gode forældre som andre par	86,3	71,6	70,8	56,5
Der bør indføres klimaafgift på oksekød	59,1	28,4	38,0	15,1
Høje indtægter burde beskattes hårdere end tilfældet er i dag	46,4	18,6	69,3	32,0
Globaliseringen har overvejende positiv betydning for Danmark	51,8	47,1	46,1	40,4
Indvandring udgør en alvorlig trussel mod den danske kultur	21,1	58,7	33,7	76,7
Det offentlige bruger for få penge på klimaproblemer	71,1	50,9	65,0	27,3
Det offentlige bruger for få penge på arbejdsløshedsunderstøttelse	17,2	9,3	33,4	14,4

Note: Ca. 4.600 repræsentativt udvalgte danskere har svaret på, hvor gamle de er, og hvad de stemte ved folketingsvalget i 2019, og de har taget stilling til ovenstående udsagn. Udsagnet om homoseksuelle par stammer fra World Values Survey, hvor stikprøven består af 2.968 repræsentativt udvalgte danskere.
Kilde: Surveybanken og World Values Survey. 2019.

BILAG B3

Jens Reiermann og Torben K. Andersen: "Generationsopgør om magten". Interview med professor og valgforsker Kasper Møller Hansen.

Mandag Morgen. 5.6.2019. Uddrag.

Der er stor sammenhæng mellem vores alder, og hvor vi sætter vores kryds ved det kommende folketingsvalg.

"Socialdemokratiet og Venstre har enormt godt fat i de ældste vælgere. De er stabile og møder i meget højt tal frem og stemmer. Men ser vi på vælgerne i de yngre generationer, så bakker de slet ikke i samme grad op om de to partier. Socialdemokratiet og Venstre får meget store udfordringer med at fastholde opbakningen. Vælgerforskningen viser et meget stabilt stemmemønster gennem hele livet. Derfor varsler de yngste vælgeres stemmeafgivning ved det kommende folketingsvalg meget store ændringer i det politiske landskab, vi har vænnet os til. Den store opbakning til Socialdemokratiet og Venstre forsvinder, når de ældste vælgergrupper dør," siger Kasper Møller Hansen.

Valgforskerne kan ikke sige med sikkerhed, hvorfor de yngste vælgere i så høj grad vender tommeltotten ned for de store partier, der står så stærkt hos de ældre vælgere.

"Det er en generation, som er mere fri og mere villig til at flytte sig, efter hvad de selv mener – og ikke efter, hvad deres forældre mener. Vi har svært ved at pege på, hvad internettet og netop de yngste vælgeres opvækst betyder for deres stemmeafgivning. Vi kan se, der sker noget, men vi kan endnu ikke forklare det," siger Kasper Møller Hansen.

Delopgave C: Klima eller velfærd?

2. Sammenlign de syn på forholdet mellem klima og velfærd, som kommer til udtryk i bilag C1, C2 og C3.
I sammenligningen skal du anvende viden om økonomiske mål.
3. Diskutér, hvilke muligheder og begrænsninger markedet har for at sikre den grønne omstilling i Danmark.
Diskussionen skal tage udgangspunkt i bilag C4, og du skal anvende viden om markedsmekanismen og politisk påvirkning heraf.

BILAG C1

Martin Bahn: ”Jakob Ellemann vil stå i spidsen for et borgerligt klimaprojekt”.

Information. 5.7.2021. Uddrag.

Jakob Ellemann-Jensen er formand for partiet Venstre.

Venstre har været fodslæbende i klimapolitikken, mener formand Jakob Ellemann-Jensen. Nu vil han rejse den grønne omstilling som et borgerligt projekt og afviser at lade sig rokke på Danmarks klimamål. »Man skal passe på ikke for ofte at blande politik og moral, men vi har en moralsk forpligtelse over for den næste generation. Og jeg tror på, at vi som borgerlige har bedre og mere effektive løsninger til at levere et mere velstående samfund og en grønnere fremtid videre til vores børn,« siger Jakob Ellemann-Jensen.

Set fra Ellemanns synspunkt har de borgerlige en betydelig fordel i klimapolitikken. Venstre er villige til at bruge pengene fra det økonomiske råderum på klimapolitik og ikke på ekstra velfærd. Han ser klimaomstillingen som selve den mørtel, der i fremtiden skal bruges til at opretholde velfærdssamfundet. »Vi bliver nogle gange angrebet for at ville tilbagerulle dele af velfærdssamfundet. Det passer ikke. Jeg elsker velfærdssamfundet. Men hvis vi vil begge dele, så må og skal vi sikre, at vi prioriterer den grønne omstilling i stedet.«

»Jeg forstår godt på den korte bane, at de røde partier vil prioritere råderummet på velfærd, for det er rigtigt rart. Ja ja, men det andet er en forudsætning for, at vi har en planet. Altså gider I lige. Det kan godt være, at de børn, vi sender i børnehaven nu, får nogle dejlige minimumsnormeringer. Men det er jo ligegyldigt, hvis deres plejehjem er oversvømmet om 80 år.«

»Vi skal turde prioritere økonomien til den grønne omstilling og sige, at det er ikke et valg mellem at være grøn eller rød. Det må ikke blive et dilemma. Og derfor mener jeg, at vores løsning er bedst - for vi har ikke det dilemma. Den grønne løsning, den er blå,« siger Jakob Ellemann-Jensen.

Idealer som et frit marked med minimal regulering og krav til virksomheder rimer ikke nødvendigvis godt på en offensiv klimapolitik, der griber ind over for måden at producere og forbruge på. Men for Ellemann-Jensen passer klimaomstillingen »perfekt« ind i fortællingen om Venstres idealsamfund. »Hvis vi evner at lave koblingen mellem omstillingen og en vækst i arbejdspladser og i dansk økonomi, så er det jo det, vi står for. Vores ønske er at sikre dig bedre valgmuligheder, og din frihed bliver alt andet lige større, når du har noget at vælge imellem. Og det er nemmere at have et valg, når økonomien tilsiger, at der er flere ting på hylderne,« siger han. Det borgerlige klimaprojekt kan ifølge Venstre-formanden skrives ud fra en grundlæggende tro »på markedet og det kapitalistiske system«. »Vores rolle som politikere er at give erhvervslivet de bedste klimamæssige rammer. At dæmme op for de markedsfejl, der er i relation til klimaet. Og det gør vi ved at lave en ensartet CO₂-afgift, som er bred og dækker over hele paletten. Så skal markeds kræfterne nok sørge for at skubbe i den rigtige retning,« siger Ellemann.

BILAG C2

Mette Frederiksen: ”Derfor er jeg ikke længere rød, før jeg er grøn”.

Politiken. 13.2.2022. Uddrag.

Mette Frederiksen er statsminister og formand for Socialdemokratiet.

Jeg sagde for et par år siden, at jeg er rød, før jeg er grøn. Det passede dengang. Men det gør det ikke længere. Jeg er klar til at lægge forbeholdet væk. Det grønne er ikke længere sekundært. Lad mig forklare.

Da regeringen tiltrådte, var det på et meget klart grønt mandat. Folketingsvalget i 2019 var det første rigtige klimavalg i Danmark. Et vigtigt symbol for det nye grønne flertal blev målsætningen om at reducere CO₂-udleningen med 70 procent i 2030 sammenlignet med 1990. Det høje måltal var dengang ikke Socialdemokratiets opfindelse. Æren tilfalder SF, Enhedslisten og Radikale Venstre.

Jeg var reelt bekymret dengang i 2019. Kunne vi skabe så store forandringer uden at skabe tilsvarende andre store problemer? Ville vi kunne sætte gang i den grønne omstilling uden galoperende ulighed? Stor stigning i arbejdsløsheden. Eller endnu værre. Ville klima blive den nye splittelse mellem de mennesker, der føler sig kørt ud på et sidespor af dem (og os), der bestemmer? Det var derfor, jeg sagde rød før grøn. Ikke fordi jeg ikke hele tiden har været optaget af klima, biodiversitet og naturens krise. Det har jeg egentlig været hele mit liv. Jeg ville bare ikke ofre sammenhængskraften på vejen. Jeg var oprigtigt bange for splittelse og polarisering. For uligheden. Men. Nu er der gået mere end 2 år. Vi har lavet et utal af aftaler. Samtidig med de i alt mere end 50 grønne aftaler er det lykkedes at styrke det sociale sikkerhedsnet. Vi har investeret i udbygning af velfærdssamfundet. Og samtidig skabt rum til nye grønne investeringer.

De seneste måneder har mange danskere oplevet, at deres varme- og elregninger har taget et ordentligt hop opad. En ny global energikrise har fået priserne til at tordne i vejret. Det er en udvikling, som regeringen ser på med stor alvor. Og derfor har vi netop indgået en aftale om at give en ekstra økonomisk håndsrækning til de husstande, som er hårdest ramt af de forhøjede varmepriser. Energikrisen sætter samtidig to streger under det, som vi allerede vidste: at den fossile energi ikke er fremtiden. Og hvor bydende nødvendigt det er, at vi i Danmark og i Europa gør os fri fra afhængigheden af olie og gas.

Sammenhængskraften har bedre forudsætninger i dag, end da regeringen tiltrådte, og for både selvstændige og danske lønmodtagere ser fremtiden lige nu meget lys ud. Så vi har gjort det, som jeg ikke var sikker på ville være muligt. Kombineret høje danske klimaambitioner med den rette sociale balance. Det er lykkedes hurtigere og mere solidt, end jeg havde turdet håbe på. Derfor findes mit eget forbehold ikke længere. Hvor der tidligere har været et men, så sletter vi det fremadrettet.

Morten Messerschmidt: ”Regningen for statsministerens grønne hamskifte”.

Politiken. 26.2.2022. Uddrag.

Morten Messerschmidt er formand for Dansk Folkeparti.

Vi står vi midt i en ny energikrise, som vinteren bare var en forsmag på. Opstarten efter coronapandemien med den drastiske efterspørgsel på naturgas er naturligvis en del af forklaringen. Men det viste sig også, at såkaldt vedvarende energikilder som blæst kun er vedvarende, hvis det altså blæser. Tusindvis af monstermøller stod sidste år i månedsvis musestille til havs såvel som til lands. Som følge deraf steg prisen på stabile energikilder som naturgas og gjorde et stygt indhug i levestandarden hos millioner af europæere.

Man kan ikke lave energipolitik, som vinden blæser, og håbe på, at solen altid skinner. Jeg beklager, men langt ude i fremtiden har vi brug for fossile brændstoffer som opbakning i vindstille og overskyet vejr; hvis vi da vil have en rimelig stuetemperatur og fremstillingsvirksomheder, hvor vi kan arbejde. I dag dækker fossile brændstoffer 80 procent af EU's energiforbrug; sol og vind står for sølle 3 procent.

Men oven i regningen fra 2021 kan vi nu lægge prisen for Ruslands krigsførelse i Ukraine. Allerede før Putins invasion var der udsigt til en fordobling af gaspriserne. Desværre har tyskerne skudt sig selv i foden og nedlagt velfungerende kernekraftværker på stribe. Den hovedløse grønne omstilling i Europa, drevet af de grønne ekstremister i EU og af uansvarlige regeringer, har gjort europæerne mere afhængige af russisk gas og arabisk olie end nogensinde før. Nu kan danskerne se frem til glohede regninger og kolde fødder.

Under den tilforladelige betegnelse klimaafgift gemmer sig brutal, grøn brandbeskatning, hvorved »de virksomheder, der belaster klimaet, selv betaler for deres udledning«. Men hvis energiressourcerne bliver knappe og rasende dyre, og vi i al overskuelig fremtid ikke kan stole på såkaldt bæredygtige alternativer, er det det glade vanvid at belaste vores industrier med lammende afgifter.

Dansk Folkeparti gik med til et klimamål på 70 procent. Vi har bagefter, med velberåd hu, forsøgt at dæmpe forventningerne, og i skrivende stund ændrer forudsætningerne sig drastisk time for time. Én ting ligger dog fast: Dansk Folkeparti godtager ikke, at den grønne omstilling kommer til at koste én eneste arbejdsplads på bundlinjen. At plage et lille land som Danmark med grøn brandbeskatning, mens energipriserne går gennem taget, det svækker kun vores konkurrenceevne - og er samtidig socialt uretfærdigt. Byrden lægges på de lavestlønnedes skuldre. De betaler i forvejen rigeligt til at subsidiere vindmølleejere og elbilister.

Den grønne dagsorden er fyldt med masser af varm luft, som nok skal gøre klima-prædikanterne glade - men som kan ende med at koste Danmark dyrt.

BILAG C4

Isabella Arendt: ”Disse tre borgerlige principper er helt afgørende for at nå den grønne omstilling i tide”

Berlingske. 23.9.2022. Uddrag.

Isabella Arendt er folketingskandidat for Det Konservative Folkeparti.

I alt for mange år har venstrefløjen stået alene med klimakampen og givet især mange unge en fornemmelse af, at hvis man vil beskytte klimaet, skal man stemme rødt. Og så kommer planøkonomi, forbud, tvang og statslig styring i form af tilfældige, politiske yndlingsskurke og -helte ind som skadelige bivirkninger. Det er derfor på høje tid med en borgerlig klimakamp, der viser unge såvel som gamle, at klimaet selvfølgelig kan beskyttes uden at gå ned i levestandard, miste sit arbejde eller i det hele taget frygte for undergang. En borgerlig klimakamp er bygget på muligheder frem for frygt. Det kræver tre helt afgørende principper: For det første: Vi skal væk fra al tænkelig debat om beskatning af oksekød, flyrejser, skibe, dyr eller andre yndlingsskurke. Skattesystemet skal være ensartet for at være retfærdigt og forudsigeligt. Derfor er en grøn, relativt ensartet skat på udledninger vejen frem.

For det andet: Skatten skal sættes ned. Den helt store, grønne omstilling skal ske i industrien og blandt virksomheder. Vi skal som borgerlige stå fast på, at skattelettelser er med til at sende penge ud i systemet til grøn omstilling. Samtidig er det en politisk opgave at sikre, at grønne investeringer er den bedste investering. Derfor er der behov for skat på udledninger af drivhusgasser. For det tredje: Det er ikke en politisk beslutning at vurdere, hvilke produkter fremtidens grønne marked har brug for – det er politikere slet ikke vidende nok til. Tempo er afgørende i klimakampen i dag. Så når vi skal nå Parisaftalens mål, skal vi bruge det mest effektive værktøj i skuffen: Markedet.

Bilagsoversigt

Fællesdel

1a: Tabel 1: Indenrigs- og boligministeriet. 2022.

1b: Tabel 2: Surveybanken. 2019.

Delopgave A: Køn og ligestilling

A1: Figur 1: Danmarks Statistik. 2020.

Tabel 1: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

Figur 2: Danmarks Statistik. 2020.

Figur 3: Pennyrapporten. 2020.

Tabel 2: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

Tabel 3: Rockwoolfondens tidsanvendelsesundersøgelse. 2018.

A2: *DR2 Deadline: "Interview med Jordan Peterson"*.

8.11.2018.

Delopgave B: Generation Z

B1: *Sune Steffen Hansen og Jesper Claus Larsen: "Generation Z – en generation med egne holdninger."*

Pollster. Podcast. 7.11.2019. Uddrag.

B2: Figur 1: Dansk Ungdoms Fællesråd. 2022.

Figur 2: Dansk Ungdoms Fællesråd. 2021.

Figur 3: Surveybanken. 2019.

Tabel 1: Surveybanken. 2019.

Tabel 2: Surveybanken og World Values Survey. 2019.

B3: *Jens Reiermann og Torben K. Andersen: "Generationsopgør om magten"*.

Interview med professor og valgforsker Kasper Møller Hansen.

Mandag Morgen. 5.6.2019. Uddrag.

Delopgave C: Klima eller velfærd?

C1: *Martin Bahn: "Jakob Ellemann vil stå i spidsen for et borgerligt klimaprojekt"*.

Information. 5.7.2021. Uddrag.

C2: *Mette Frederiksen: "Derfor er jeg ikke længere rød, før jeg er grøn"*.

Politiken. 13.2.2022. Uddrag.

C3: *Morten Messerschmidt: "Regningen for statsministerens grønne hamskifte"*.

Politiken. 26.2.2022. Uddrag.

C4: *Isabella Arendt: "Disse tre borgerlige principper er helt afgørende for at nå den grønne omstilling i tide"*

Berlingske. 23.9.2022. Uddrag.